

Близнюк В.В.

кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник відділу соціально-економічних проблем праці,
ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України”,
вул. П. Мирного, 26, Київ, 01011, Україна,
E-mail: vikosa72@gmail.com

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РОБОЧОЇ СИЛИ В ІНТЕГРАЦІЙНИХ
КООРДИНАТАХ: ДОСВІД СУСІДНІХ КРАЇН**

Рубрика: ЕКОНОМІКА

Мова статті: англійська

Анотація: Актуальним є дослідження особливостей становлення та розвитку ринкових відносин в трудовій сфері в країнах, які пройшли однаковий шлях з Україною. Проаналізовано динаміку індексу та субіндексів конкурентоспроможності в обраних країнах. Визначивши основні проблемні та “вузькі місця” функціонування ринку праці обраних країн, нами встановлено спільні та унікальні характеристики та, відповідно, можливі шляхи пом’якшення суттєвих соціальних ризиків. Найгострішими серед них є проблема неефективної зайнятості, масштабна поширеність неформальної зайнятості та недосконалість системи оплати праці. Компаративний аналіз доводить, що для сусідніх країн, які не є членами ЄС, характерним явищем є суттєва та необгрунтована диференціація оплати праці, а також поширеність неправових практик у трудовій сфері. Крім суто економічних чинників і майже повної відсутності використання податкових інструментів, які могли б стимулювати користування послугами праці в офіційному секторі економіки, слід виокремити слабку контрольну функцію відповідних органів у цих країнах. Особливо гостро проблема використання неофіційних платежів постає для України, що ускладнює питання соціально-трудової сфери. Використано такі методи, як статистичний, аналіз, порівняння. Запропоновано заходи щодо наближення розміру мінімальної заробітної плати до європейських стандартів, зниження рівня неформальної зайнятості, вдосконалення системи соціального захисту безробітних. Доведено, що регулювання мінімальної заробітної плати, як найвагомішого регулятора ринку праці, має особливості та наслідки як позитивного, так і негативного характеру у соціально-трудовій сфері. Для порівняльного аналізу наслідків регулювання мінімальної заробітної плати обрано Молдову та Україну. Розглянуто особливості структурних змін зайнятості в сусідніх країнах. З огляду на це, зміна секторальних співвідношень зайнятості в Україні зумовлена не тільки економічними факторами, але й інтеграційними та дезінтеграційними процесами, що пояснює явища деіндустріалізації та дезаграризації праці в Україні.

Ключові слова: зайнятість, неформальна зайнятість, номінальна заробітна плата, галузева диференціація заробітної плати, продуктивність праці, мінімальна заробітна плата, прожитковий мінімум працездатної людини, рівень безробіття, допомога по безробіттю.